

2020 METŲ ŽEMĖS ŪKIO SURAŠYMO METODIKA

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2020 metų žemės ūkio surašymo metodikoje (toliau – metodika) aprašomas 2020 metų žemės ūkio surašymo (toliau – surašymas) tikslas, pagrindinės metodikoje vartojamos sąvokos, surašymą reglamentuojantys teisės aktai, naudojami klasifikatoriai, atlikimo būdas, statistinių duomenų šaltiniai, statistinių duomenų rinkimas ir apdorojimas, statistinių duomenų ir statistinės informacijos kokybės ir konfidencialumo užtikrinimas, statistinių rodiklių skaičiavimas, rezultatų pateikimas vartotojams.

2. Pirmasis žemės ūkio surašymas Lietuvoje atliktas 1930 m., antrasis – 2003 m., trečiasis – 2010 m.

3. Europos Sąjungoje (toliau – ES) žemės ūkio surašymai nuo 1966 m. atliekami kas 10 metų. Paskutinis žemės ūkio surašymas ES buvo atliktas 2009–2010 m.

4. Naujausi ES teisės aktai įpareigoja visas ES šalis artimiausią žemės ūkio surašymą atlikti 2020 m. ES teisės aktais yra nustatyta, kokius statistinius rodiklius visos ES šalys privalo surinkti žemės ūkio surašymo metu bei kaip ir kada juos turi pateikti Europos Sąjungos statistikos tarnybai (toliau – Eurostatas).

II. SKYRIUS TIKSLAS

5. Surašymo tikslas – nustatyti ūkių (žemės ūkio valdų) skaičių, jų pasiskirstymą pagal dydį, parengti statistinę informaciją apie ūkių (žemės ūkio valdų) struktūrą ir specializaciją, darbuotojų skaičių, naudojamos žemės plotą, laikomų ūkinių gyvūnų skaičių ir jų laikymo būdus, tręšimą mėšlu ir mėšlo gavybą, įgyvendinamas kaimo plėtros priemonės.

6. Pagrindiniai statistinės informacijos vartotojai yra valstybės ir savivaldybių institucijos, žiniasklaida, verslo ir mokslo atstovai, Europos ir tarptautinės institucijos, studentai.

7. Tiriamasis laikotarpis:

7.1. žemės naudojimo kintamųjų rodiklių – 2020 m.;

7.2. ūkinių gyvūnų skaičiaus, jų laikymo kintamųjų rodiklių – 2020 m. birželio 1 d.;

7.3. mėšlo tvarkymo kintamųjų rodiklių – 12 mėnesių laikotarpis (nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. birželio 1 d.);

7.4. ūkio darbuotojų kintamųjų rodiklių – 12 mėnesių laikotarpis (nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. birželio 1 d.);

7.5. įgyvendinamų kaimo plėtros priemonių kintamųjų rodiklių – treji metai (nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.).

III. SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR PAAIŠKINIMAI

8. Pagrindinės metodikoje vartojamos sąvokos:

8.1. **Administraciniai duomenys** – duomenys valstybės ir žinybiniuose registruose, valstybės ir savivaldybės institucijų, įstaigų, įmonių ir Lietuvos banko informacinėse sistemose ir dokumentuose, kurie naudojami viešajam administravimui.

8.2. **Ekologinis žemės ūkis** – teisės aktų nustatytus ekologinio ūkininkavimo reikalavimus atitinkanti žemės ūkio veiklos sistema, kurioje gaminami ekologiški žemės ūkio ir maisto produktai.

8.3. **Įmonė** – gaminantis prekes ir (arba) teikiantis paslaugas organizacinis juridinis vienetas, užsiimantis viena ar daugiau ekonominės veiklos rūšių vienoje ar keliose vietose ir turintis sprendimų priėmimo teisę. Surašyme įmonė yra prilyginama juridiniam vienetai.

8.4. **Modulis** – vienas ar daugiau duomenų rinkinių, sudarytų taip, kad aprėptų temas. Surašyme numatyti tokie moduliai: „Darbo jėga ir kita pelninga veikla“, „Kaimo plėtra“, „Gyvūnų laikymas ir mėšlo tvarkymas“.

8.5. **Naudojamos žemės ūkio naudmenos** – ūkininkavimui skirti žemės plotai, įskaitant ariamąją žemę, daugiametes žoles, daugiamečius sodinius ir kitą ūkio (žemės ūkio valdos) naudojamą žemės ūkio paskirties žemę.

8.6. **Pagrindiniai struktūros duomenys** – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2018/1091 dėl integruotos ūkių statistikos, kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 1166/2008 ir (ES) Nr. 1337/2011 III priede išvardyti kintamieji rodikliai.

8.7. **Standartinė produkcija** – ekonominiam ūkio dydžiui nustatyti naudojamas rodiklis, parodantis bendros žemės ūkio produkcijos piniginę vertę atitinkamame regione vidutinėmis sąlygomis. Vertė apskaičiuojama dauginant produkcijos vieneta iš supirkimo kainos. Pridėtinės vertės mokesčiai, produktų mokesčiai ir tiesioginės išmokos neįskaičiuojami.

8.8. **Standartinis ūkinis gyvūnas** – standartinis matavimo vienetas, leidžiantis apibendrinti įvairių rūšių ūkinius gyvūnus, kad būtų galima juos palyginti.

8.9. **Ūkininkaujantis asmuo (ūkio savininkas)** – fizinis asmuo ar fizinių asmenų grupė, kurio lėšomis ir vardu ūkis (žemės ūkio valda) veikia ir kuris yra juridiskai ir ekonomiškai atsakingas už ūkį, t. y. prisiima ekonominę ūkio riziką.

8.10. **Ūkininkavimo tipas** – požymis, apibūdinantis ūkio specializaciją, nustatomas pagal ūkio (žemės ūkio valdos) įvairių statistinių rodiklių standartinės produkcijos santykinę indėlį į visą ūkio standartinę produkciją.

8.11. **Ūkinis gyvūnas** – gyvūnas, laikomas ar veisiamas maistui, kailiams, vaistams ir kitai produkcijai gauti, darbo ir kitais ūkininkavimo tikslais.

8.12. **Ūkio darbai** – visi darbai, susiję su žemės ūkio produktų gamyba ir šių produktų ypatybių palaikymu. Prie ūkio darbų priskiriama: organizavimas ir valdymas (pirkimas, pardavimas, apskaita ir t. t.), lauko darbai (arimas, šienavimas, derliaus nuėmimas ir t. t.), gyvulių auginimas (pašarų ruošimas, šėrimas, melžimas, gyvulių priežiūra ir t. t.), darbai, susiję su pirminių žemės ūkio produktų laikymu, perdirbimu (pvz., grietinės, sviesto, varškės, sūrio gamyba), apdorojimu, paruošimu rinkai ir pan. (silosavimas, pakavimas ir t. t.), priežiūros darbai (pastatų, mašinų, įrenginių remontas ir t. t.).

8.13. **Ūkio darbuotojų skaičius** – visų ne jaunesnių kaip 16 metų amžiaus asmenų, per 12 mėnesių laikotarpį (nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. birželio 1 d.) dirbusių ūkio darbus, skaičius.

8.14. **Ūkio ekonominis dydis** – statistinis rodiklis, apibūdinantis ūkio gamybos potencialą, matuojamas visa ūkio standartinė produkcija, išreikšta eurai. TB senas apibrėžimas.

8.15. **Ūkio valdytojas** – fizinis asmuo, atsakingas už įprastos kasdieninės finansinės ir gamybinės veiklos organizavimą ūkyje (žemės ūkio valdoje).

8.16. **Ūkių ekonominio dydžio klasės** – ūkių grupės, kurių ribos nustatomos pagal ūkio ekonominį dydį.

8.17. **Ūkis (žemės ūkio valda)** (toliau – ūkis) – techniškai ir ekonomiškai nepriklausomas atskirai valdomas vienetas, kuriame ES ekonominėje teritorijoje kaip pirminė ar antrinė veikla vykdoma žemės ūkio ekonominė veikla, laikantis Reglamento (EB) Nr. 1893/2006 ir kuri priskiriama prie A.01.1, A.01.2, A.01.3, A.01.4, A.01.5 grupių arba A.01.6 grupės pogrupio „Žemės ūkio paskirties žemės priežiūra, siekiant išlaikyti ją geros agronominės ir ekologinės būklės“. Iš A.01.49 klasės įtraukiama tik šių rūšių veikla: „Puslaukinių ir kitų gyvūnų auginimas ir veisimas“ (išskyrus vabzdžių auginimą) ir „Bitininkystė, bičių medaus ir vaško gavyba“.

8.18. **Žemės ūkio augalų pasėliai** – ariamos žemės plotas, kurį užima pasėti žemės ūkio augalai ir šiltnamių plotai.

IV. SKYRIUS TEISINIS PAGRINDAS

9. Surašymą reglamentuoja šie teisės aktai:

9.1. 2018 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2018/1091 dėl integruotos ūkių statistikos, kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 1166/2008 ir (ES) Nr. 1337/2011 (OL 2018 L 200, p. 1) (toliau – reglamentas (ES) Nr. 2018/1091);

9.2. 2018 m. lapkričio 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2018/1874 dėl 2020 m. teiktinų kintamųjų rodiklių sąrašo ir jų aprašymo duomenų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1091 dėl integruotos ūkių statistikos, kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 1166/2008 ir (ES) Nr. 1337/2011 (OL 2018 L 306, p. 14) (toliau – įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2018/1874).

10. Teisės aktai, susiję su surašymu:

10.1. 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1217/2009, sukuriantis žemės ūkio valdų pajamų ir ūkinės veiklos apskaitos duomenų rinkimo tinklą Europos bendrijoje (OL 2009 L 328, p. 27);

10.2. 2015 m. vasario 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/220, kuriuo nustatomos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1217/2009, kuriuo sukuriama žemės ūkio valdų pajamų ir ūkinės veiklos apskaitos duomenų rinkimo tinklas Europos Sąjungoje, taikymo taisyklės (OL 2015 L 46, p.1).

V. SKYRIUS TAIKOMI KLASIFIKATORIAI

11. Surašyme naudojami klasifikatoriai skelbiami Oficialiosios statistikos portale osp.stat.gov.lt → Klasifikatoriai:

11.1. Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (EVRK 2 red.), patvirtintas Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 ir paskelbtas Oficialiosios statistikos portale osp.stat.gov.lt → Klasifikatoriai;

11.2. Teritorinių statistinių vienetų klasifikatorius (NUTS).

VI. SKYRIUS TIRIAMOJI VISUMA (POPULIACIJA), ELEMENTŲ APRĖPTIS, SKAIČIUOJAMI (VERTINAMI) PARAMETRAI

12. Surašymo populiaciją sudaro ūkininkų ir šeimos ūkiai bei žemės ūkio bendrovės ir kitos įmonės, kurios kaip pirminę ar antrinę veiklą vykdo žemės ūkio ekonominę veiklą, laikantis Reglamento (EB) Nr. 1893/2006 ir kuri priskiriama prie A.01.1, A.01.2, A.01.3, A.01.4, A.01.5 grupių arba A.01.6 grupės pogrupio „Žemės ūkio paskirties žemės priežiūra, siekiant išlaikyti ją geros agronominės ir ekologinės būklės“. Iš A.01.49 klasės įtraukiama tik šių rūšių veikla: „Puslaukinių ir kitų gyvūnų auginimas ir veisimas“ (išskyrus vabzdžių auginimą) ir „Bitininkystė, bičių medaus ir vaško gavyba“. Į surašymo populiaciją įtraukiami ūkininkų ir šeimos ūkiai, dirbantys vieną ir daugiau hektarų žemės ūkio naudmenų arba dirbantys mažiau kaip vieną hektarą žemės ūkio naudmenų, jei žemės ūkio pardavimo pajamos per kalendorinius metus sudaro ne mažiau kaip 40 minimalių gyvenimo lygių dydžio sumą.

13. Stebėjimo vienetas – ūkininkų ir šeimos ūkiai bei žemės ūkio bendrovės ir kitos įmonės.

14. Statistiniai rodikliai skaičiuojami šalies, Sostinės bei Vidurio ir vakarų Lietuvos (NUTS 2) regionų, apskričių ir savivaldybių lygiu. Rodikliai, parengti iš pagrindinių struktūros duomenų, papildomai skaičiuojami seniūnijų lygiu.

15. Pagrindiniai statistiniai rodikliai:

15.1. žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotai, matuojami hektarais (išskyrus grybus, kurių plotas matuojamas kvadratiniais metrais);

15.2. ūkinių gyvūnų skaičius, nustatomas vienetais;

15.3. ūkio darbuotojų skaičius, nustatomas vienetais;

15.4. ūkio ekonominis dydis (išvestinis statistinis rodiklis), skaičiuojamas eurai.

VII. SKYRIUS TAIKOMI METODAI

16. Visi ūkiai suskirstomi į dvi dalis: ūkius, atitinkančius reglamento (ES) Nr. 2018/1091 II priede nustatytas fizines ribines vertes, susijusias su žemės ūkio naudmenų plotu ar sutartinių ūkinių gyvūnų skaičiumi (toliau – ūkiai, atitinkantys Eurostato nustatytas fizines ribas); ūkius, neatitinkančius reglamento (ES) Nr. 2018/1091 II priede nustatytų fizinių ribinių verčių, susijusių su žemės ūkio naudmenų plotu ar sutartinių ūkinių gyvūnų skaičiumi (toliau – ūkiai, neatitinkantys Eurostato nustatytų fizinių ribų). Skaičiuojant statistinius rodiklius, šių ūkių duomenys naudojami skirtingai.

17. Surašymo metu renkami pagrindiniai struktūros duomenys bei modulių „Darbo jėga ir kita pelninga veikla“, „Kaimo plėtra“ ir „Gyvūnų laikymas ir mėšlo tvarkymas“ statistiniai duomenys.

18. Iš ūkių, neatitinkančių Eurostato nustatytų fizinių ribų, renkami tik pagrindiniai struktūros duomenys.

19. Pagrindiniams struktūros duomenims surinkti taikomas ištisinis stebėjimas (ir žemės ūkio bendrovėms, ir įmonėms, ir ūkininkų bei šeimos ūkiams).

20. Modulio „Darbo jėga ir kita pelninga veikla“ statistiniai duomenys renkami taikant imčių metodus ūkininkų ir šeimos ūkiams ir ištisinį stebėjimą žemės ūkio bendrovėms ir kitoms įmonėms.

21. Modulio „Kaimo plėtra“ statistiniai duomenys renkami taikant ištisinį stebėjimą (ir žemės ūkio bendrovėms, ir įmonėms, ir ūkininkų bei šeimos ūkiams), naudojami tik administraciniai duomenys.

22. Modulio „Gyvūnų laikymas ir mėšlo tvarkymas“ statistiniai duomenys renkami taikant imčių metodus ūkininkų ir šeimos ūkiams ir ištisinį stebėjimą žemės ūkio bendrovėms bei kitoms įmonėms.

23. Modulių statistiniai duomenys susiejami su pagrindiniais struktūros duomenimis ūkio lygiu, naudojant ūkio sąlyginį identifikavimo kodą.

24. Modulio „Darbo jėga ir kita pelninga veikla“ ir modulio „Gyvūnų laikymas ir mėšlo tvarkymas“ imtys yra skirtingos:

24.1. modulio „Darbo jėga ir kita pelninga veikla“ imtis – 25 proc. ūkininkų ir šeimos ūkių. Imtis renkama iš visų ūkių, kurie atitinka Eurostato nustatytas fizines ribas, nepriklausomai nuo to, ar jie laiko ūkinius gyvūnus, ar ne;

24.2. modulio „Gyvūnų laikymas ir mėšlo tvarkymas“ imtis – 30 proc. ūkininkų ir šeimos ūkių. Imtis renkama tik iš ūkių, laikančių ūkinius gyvūnus ir atitinkančių Eurostato nustatytas fizines ribas;

24.3. ūkininkų ir šeimos ūkių ėmimo sąrašas sudaromas remiantis Statistiniu ūkių registru, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registru (žemės ūkio valdų registru), Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaracijų duomenimis, Ūkinių gyvūnų registro duomenimis.

25. Ir modulio „Darbo jėga ir kita pelninga veikla“, ir modulio „Gyvūnų laikymas ir mėšlo tvarkymas“ atrankai naudojamas sluoksninės imties planas, kai iš kiekvieno sluoksnio, nepriklausomai nuo kitų sluoksnių, renkama paprastoji atsitiktinė ūkių imtis.

26. Imties plano sudarymas:

26.1. Tarkime, tiriama ūkininkų ir šeimos ūkių populiacija U . Pasirenkamas skaičius H , žymintis, į kiek sluoksnių dalijama populiacija.

26.2. Pirmiausia sudaromi populiacijos sluoksniai U_H, U_{H-1}, U_{H-2} , kuriems priklausantys populiacijos elementai bus tiriami visi. Šiuos sluoksnius sudaro atitinkamai:

26.2.1. ūkiai, kurių standartinė produkcija yra didesnė arba lygi 8 000 eurų, t. y. priklausantys IV–XIV ekonominio dydžio klasėms (visos ūkių ekonominio dydžio klasės

pateikiamos priede). Ši riba gali būti tikslinama atsižvelgiant į ūkių, priskirtų IV–XIV ekonominio dydžio klasėms, skaičių;

26.2.2. sertifikuoti ekologinės gamybos ūkiai;

26.2.3. specifinėms grupėms priklausantys ūkiai, auginantys riešutmedžius, medelynus, daugiamečius augalus, skirtus austi, pinti, linus, aliejinius augalus, tabaką, apynius, aromatinius, medicininius ir prieskoninius augalus, augalus sėkloms ir daigus, kitus augalus energetiniams bei pramonės tikslams ir pluoštinius augalus; taip pat ūkiai, kuriuose laikomi stručiai.

26.3. Likusieji ūkiai pirmiausia sugrupuojami pagal ūkių standartinę produkciją, po to – pagal savivaldybes. Kiekvieno ūkio standartinė produkcija suskaičiuojama iš turimų ankstesnių metų duomenų (statistinio ūkių registro, administracinių duomenų, kitų statistinių tyrimų duomenų).

26.4. Sluoksnių pagal ūkių standartinės produkcijos vertes riboms parinkti naudojama *šaknies iš f taisyklė*, apibrėžiama toliau.

Ūkių, likusių sudarius sluoksnius H , $H-1$ ir $H-2$, tiriamos populiacijos dydis pažymimas M , ūkių standartinė produkcija – kintamuoju x . Šio kintamojo reikšmės $x_1, \dots, x_M$ padalijamos į K lygių intervalų. Pažymimas f_k – populiacijos elementų, priklausančių k -intervalui – dažnis, $k=1, \dots, K$. Apskaičiuojama sukauptoji dažnių kvadratinių šaknų suma:

$$t_f = \sum_{k=1}^K \sqrt{f_k}. \quad (1)$$

Dydis t_f padalijamas į $H-3$ lygių dalių $\frac{t_f}{H-3}$ ir randami apytiksliai t_f padalijimo taškai:

$k_1, \dots, k_{H-3}$ tokiu būdu, kad:

$$\sum_{k=1}^{k_1} \sqrt{f_k} \approx \sum_{k=k_1+1}^{k_2} \sqrt{f_k} \approx \dots \approx \sum_{k=k_{H-4}+1}^{k_{H-3}} \sqrt{f_k} \approx \frac{t_f}{H-3}. \quad (2)$$

Elementai, atitinkantys intervalą $[1, k_1]$, priskiriami pirmajam sluoksniui. Elementai, atitinkantys intervalą $[k_1+1, k_2]$, priskiriami antrajam sluoksniui ir t. t. Elementai, atitinkantys intervalą $[k_{H-4}+1, k_{H-3}]$, priskiriami $H-3$ sluoksniui.

Taip populiacija U suskaidoma į sluoksnius $U=U_1 \cup U_2 \cup \dots \cup U_H$. Pažymimas šių sluoksnių dydis: N_h , $h=1, \dots, H$, $N=N_1+\dots+N_H$. Čia h žymi h -sluoksnį.

26.5. Iš populiacijos sluoksnio U_H ūkiai į imtį yra įtraukiami su tikimybe 1. Iš likusių sluoksnių elementų renkama atsitiktinė imtis.

26.6. Tarkime, likęs imties dydis (atmetus elementų, priklausančių sluoksniui U_H , skaičių) lygus n . Jis paskirstomas į sluoksnius, naudojant Neimano optimalųjį paskirstymą:

$$n_h = n \cdot \frac{N_h s_h}{\sum_{j=1}^{H-1} N_j s_j}, \quad h=1, \dots, H-3, \quad (3)$$

kur

$$s_h^2 = \frac{1}{N_h - 1} \sum_{k \in U_h} (x_k - \mu_h)^2, \quad \mu_h = \frac{1}{N_h} \sum_{k \in U_h} x_k, \quad h = 1, \dots, H-1. \quad (4)$$

Kintamasis x žymi ūkio standartinę produkciją.

26.7. Toliau imties dydis n_h standartinės produkcijos h sluoksnyje skirstomas į L savivaldybių proporcinguoju būdu taip, kad $n_h = n_{h1} + n_{h2} + \dots + n_{hl}$, $h=1, \dots, H$.

Pažymėkime N_{hl} , $h=1, \dots, H$, $l=1, \dots, L$ – ūkių skaičius h sluoksnyje standartinės produkcijos atžvilgiu l savivaldybėje, $N_h = N_{h1} + \dots + N_{hl}$ – populiacijos dydis sluoksnyje h . Tada proporcingas paskirstymas į sluoksnius nusakomas formule:

$$n_{hl} = n_h \cdot \frac{N_{hl}}{\sum_{j=1}^L N_{hj}}, \quad h=1, \dots, H, \quad l=1, \dots, L. \quad (6)$$

VIII. SKYRIUS

STATISTINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI, DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS

27. Surašymo duomenų šaltiniai yra administraciniai duomenys ir į imtį patekusių ūkininkų ir šeimos ūkių bei žemės ūkio bendrovių ir kitų įmonių apklausos duomenys:

27.1. Naudojami administraciniai duomenys:

27.1.1. Všet „Ekoagros“ duomenys – statistiniams duomenims apie ekologinį žemės ūkį gauti. Duomenys įkeliami į surašymo duomenų bazę neapklausiant ūkių;

27.1.2. Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaracijų duomenų bazė – statistiniams duomenims apie ūkio auginamų žemės ūkio augalų ir kitų žemės ūkio naudmenų plotus gauti. Ūkių, 2020 m. deklaravusių pasėlius, duomenys apie ūkio apsėtus ir apšodintus plotus įkeliami į surašymo anketą prieš apklausą, tačiau apklausos metu ūkiai turi pataisyti įrašytus duomenis, jei jie yra kitokie, nei įrašyti, taip pat papildyti duomenis, jei ūkyje yra auginama daugiau žemės ūkio augalų nei buvo deklaruota;

27.1.3. Ūkinių gyvūnų registras:

27.1.3.1. statistiniams duomenims apie ūkyje laikomus galvijus, avis, ožkas ir arklius gauti. Duomenys įkeliami į surašymo duomenų bazę neapklausiant ūkių;

27.1.3.2. statistiniams duomenims apie ūkyje laikomas kiaules, paukščius, triušius ir bičių šeimas gauti. Ūkinių gyvūnų registro duomenys įkeliami į surašymo anketą prieš apklausą, tačiau apklausos metu ūkiai turi pataisyti įrašytus duomenis, jei jie yra kitokie, nei įrašyti, taip pat papildyti, jei ūkyje yra laikoma daugiau ūkinių gyvūnų rūšių, nei registruota. Ūkinių gyvūnų registro duomenys taip pat naudojami surašymo metu surinktų statistinių duomenų kontrolei.

27.1.4. Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos duomenys apie tai, ar ūkis gavo paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programą ir jei gavo, tai pagal kokią priemonę. Duomenys naudojami moduliui „Kaimo plėtra“, įkeliami į surašymo duomenų bazę neapklausiant ūkių;

27.1.5. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (SODROS) duomenys apie ūkiuose dirbančių nuolatiniam darbui samdomų darbuotojų skaičių.

27.2. Administraciniai duomenys jungiami su surašymo duomenimis ūkio lygiu. Raktinis kintamasis, naudojamas duomenų jungimui yra ūkininkaujančio asmens (ūkio savininko) asmens kodas arba žemės ūkio valdos identifikavimo kodas.

27.3. Surašymo apklausa atliekama pildant žemės ūkio surašymo anketą, parengtą pagal reglamento (ES) Nr. 2018/1091 ir įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 2018/1874 reikalavimus bei tvirtinamą Lietuvos statistikos departamento (toliau – departamentas) generalinio direktoriaus įsakymu. Parengiamos dvi anketos: viena yra skirta žemės ūkio bendrovėms ir kitoms įmonėms (toliau – įmonių anketa), antra – ūkininkų ir šeimos ūkiams (toliau – ūkininkų anketa). Departamento generalinio direktoriaus patvirtinta įmonių anketa skelbiama elektroninio statistinių verslo duomenų parengimo ir perdavimo sistemoje *e. Statistika* (estatistika.stat.gov.lt) skyriuje „Ataskaitų formos“. Departamento generalinio direktoriaus patvirtinta ūkininkų anketa skelbiama elektroninėje duomenų surinkimo sistemoje *e. Statistika gyventojams* (apklausos.stat.gov.lt) skyriaus „Apie apklausas“ poskyryje „Anketos ir tyrimų aprašymai“.

28. Statistiniams duomenims surinkti parengtos elektroninės įmonių ir ūkininkų anketų formos.

29. Ūkininkų ir šeimos ūkiai gali užpildyti elektroninę ūkininkų anketą ir pateikti ją naudodamiesi *e. Statistikos gyventojams* sistema. Iki nustatytos datos nepateikę elektroninės ūkininkų anketos ūkiai apklausiami tiesiogiai pasitelkus klausėjus. Klausėjai, apklausę ūkius, statistinius duomenis įveda į elektroninę ūkininkų anketą ir perduoda departamentui naudodamiesi *e. Statistikos gyventojams* sistema.

30. Žemės ūkio bendrovės ir kitos įmonės užpildo elektroninę įmonių anketą ir pateikia ją per *e. Statistikos* sistemą arba el. paštu.

31. Įmonių ir ūkininkų anketos pildomos pagal departamento generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintus paaiškinimus.

32. Statistiniai duomenys įvedami ir apdorojami specialiai parengtomis duomenų įvedimo programomis. Viena įvedimo programa parengiama įmonių anketai įvesti, kita – ūkininkų anketai. Šių programų techninėje užduotyje pateikiami statistinių duomenų loginės ir aritmetinės kontrolės reikalavimai, nustatoma, kada turi būti atliekama kontrolė, ir aprašomos kontrolės sąlygos.

33. Statistinių duomenų įvedimo metu padarytos klaidos taisomos grąžinant klaidingai užpildytas ūkininkų anketas klausėjams patikslinti. Patikslinti statistiniai duomenys perduodami departamentui toliau apdoroti. Jei įmonių ar ūkininkų anketą pildo pats respondentas, klaidingai

užpildyta anketa nepatenka į surašymo duomenų bazę tol, kol respondentas neištaiso visų privalomų ištaisyti klaidų.

34. Įmonių ir ūkininkų anketų klaidos gali būti padarytos respondento, atsiradusios įvedant statistinius duomenis ar juos apdorojant. Pagal privalomumą ištaisyti klaidos gali būti dviejų rūšių:

34.1. nereikšmingos, kurias galima ignoruoti. Tai yra įspėjimai apie galimą klaidą. Jei įmonių ar ūkininkų anketoje paliekamos tokios neištaisytos klaidos, statistiniai duomenys patenka į surašymo duomenų bazę;

34.2. reikšmingos, kurias ištaisyti privalu. Jei įmonių ar ūkininkų anketoje paliekamos tokios neištaisytos klaidos, anketa atmetama ir statistiniai duomenys nepatenka į surašymo duomenų bazę.

34.3. Įvesti įmonių ir ūkininkų anketų statistiniai duomenys perkeliama į specialiai statistiniams duomenims apdoroti skirtą programą, kuria pakartotinai tikrinama, ar statistiniai duomenys atitinka kontrolės sąlygas. Šioje programoje yra parengiamos papildomos loginės kontrolės sąlygos, kurių dėl techninių galimybių nėra įmonių ir ūkininkų anketų statistinių duomenų įvedimo programose. Taip randami neatitikimai, kurie šalinami susisiekiant su respondentais. Jei su respondentais susisiekti nepavyksta arba vienos rūšies klaidų yra didelis kiekis, taisant klaidas naudojami administracinių šaltinių arba kitų statistinių tyrimų duomenys. Atliekant tolimesnį redagavimą, ieškoma išsiskiriančių reikšmių, aiškinamasi, ar jos atsirado atsitiktinai (pvz., įvedant skaičių, netyčia buvo įvesta per daug skaitmenų), ar tai yra matavimo klaidos, ar išskirtys, atsiradusios dėl kitų priežasčių. Jei išsiaiškinama, kad išskirtinė reikšmė yra klaidinga, ir neįmanoma jos pakoreguoti be papildomo paaiškinimo, ji koreguojama susisiekiant su respondentu.

35. Neatsiskaičiusių žemės ūkio bendrovių ir kitų įmonių statistiniai duomenys gaunami pakartotinai kreipiantis į jas.

36. Nerastų ir atsisakiusių teikti informaciją ūkininkų ir šeimos ūkių duomenys ieškomi administraciniuose šaltiniuose. Jei jie randami, anketa užpildoma administraciniais duomenimis, trūkstantis duomenis paimant iš artimiausiai vykusio kito statistinio tyrimo. Jei ūkio administraciniuose šaltiniuose nėra, o jo duomenų nepateikimo priežastis nurodyta „Nerastas“, laikoma kad tas ūkis nevykdo veiklos. Jei ūkio administraciniuose šaltiniuose nėra, bet jo duomenų nepateikimo priežastis „Atsisakė“, jo duomenys imami iš artimiausiai vykusio kito statistinio tyrimo, kuriame jis duomenis pateikė.

37. Jei nerastų ar atsisakiusių teikti informaciją ūkių duomenys nerandami administraciniuose šaltiniuose ir nėra galimybės juos paimti iš neseniai vykusio kito statistinio tyrimo (pvz., praėjo daugiau kaip 5 m. po paskutinio statistinio tyrimo, kuriame jis pateikė savo duomenis), perskaičiuojami ūkių svoriai. Svoriai perskaičiuojami moduliams „Darbo jėga ir kita pelninga veikla“ ir „Gyvūnų laikymas ir mėšlo tvarkymas“.

38. Ūkiams, neatitinkantiems Eurostato nustatytų fizinių ribų, atsižvelgiant į neatsiskaitymus, priskiriamas svoris.

IX. SKYRIUS STATISTINIŲ DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

39. Jei įmonių ar ūkininkų anketos užpildyti neįmanoma, nustatoma dėl kokių priežasčių:

39.1. „Nevykdoma veikla“ žymima tada, kai apklausos metu paaiškėja, kad ūkio nebeliko, t. y. ūkis visiškai nutraukė žemės ūkio veiklą, buvo likviduotas, bankrutavo, žemė buvo parduota, dovanota, ūkininkaujantis asmuo mirė;

39.2. „Laikina nevykdoma veikla“ žymima tada, kai apklausos metu dėl vienokių ar kitokių priežasčių ūkis laikinai nevykdo žemės ūkio veiklos. Nevykdyti žemės ūkio veiklos ūkis gali dėl to, kad išnuomojo žemę kitam ūkiui, susirgo ūkininkaujantis asmuo, ūkyje vyksta įsikūrimo darbai ir pan.;

39.3. „Nerastas“ žymima tuo atveju, kai nurodytu adresu esančiame ūkyje ūkininkaujančio asmens arba kito pilnamečio šeimos nario, žemės ūkio bendrovės ar įmonės atstovo, galinčio atsakyti į surašymo klausimus, neįmanoma rasti;

39.4. „Atsisakė“ žymima tada, kai ūkininkaujantis asmuo arba žemės ūkio bendrovė ar įmonė atsisako teikti statistinius duomenis.

40. Surinkus statistinius duomenis, atliekama jų analizė, duomenų tikrinimas ir tinkamumo patvirtinimas, sudaromos duomenų suvestinės, kurios taip pat analizuojamos. Klaidingos ir trūkstantos reikšmės randamos taikant loginius metodus, o ištaisomos naudojant administracinius ar kitų žemės ūkio statistinių tyrimų duomenis.

41. Atliekant gautų rezultatų pokyčių analizę bei nustatant reikšmingų pokyčių priežastis, surašymo rezultatai lyginami su Lietuvos Respublikos 2010 metų visuotinio žemės ūkio surašymo, 2005, 2007, 2013 ir 2016 metų žemės ūkio struktūros statistinių tyrimų rezultatais, administraciniais duomenimis. Esant reikšmingai neatitiktikai, tikrinami statistiniai duomenys, ieškoma juos nulėmusių kintamųjų reikšmių. Rastos klaidos taisomos.

42. Respondentui pateikus patikslintus statistinius duomenis, perskaičiuojami statistiniai rodikliai.

43. Pagal numatytą imties planą, populiacijos dydis buvo paskirstytas į H sluoksnių standartinės produkcijos atžvilgiu, o po to kiekviename sluoksnyje populiacijos dydis paskirstytas į L sluoksnių pagal savivaldybes. Bendras populiacijos dydis pažymimas N , populiacijos dydis h sluoksnyje standartinės produkcijos atžvilgiu l savivaldybėje – N_{hl} , imties dydis h sluoksnyje standartinės produkcijos atžvilgiu l savivaldybėje – n_{hl} , atsakusių elementų skaičius h sluoksnyje standartinės produkcijos atžvilgiu l savivaldybėje – m_{hl} . Čia $h=1, \dots, H$, o $l=1, \dots, L$.

44. Dėl neatsakymų į apklausą 37 ir 38 punktuose nurodytais atvejais skaičiuojant įverčius naudojami ne imties plano svoriai ($w_{hl} = \frac{N_{hl}}{n_{hl}}$), o naujai apskaičiuoti svoriai (d_{hl}):

$$d_{hl} = \frac{N_{hl}}{n_{hl}} \cdot \frac{n_{hl}}{m_{hl}} = \frac{N_{hl}}{m_{hl}}. \quad (7).$$

45. Atliekant skaičiavimus užtikrinama, kad būtų laikomasi reglamento (ES) Nr. 2018/1091 V priede išdėstytų tikslumo reikalavimų.

46. Paskelbus statistinę informaciją Oficialiosios statistikos portale, atnaujinamas metainformacijos aprašas, kuriame pateikiama informacija apie statistinių rodiklių kokybę pagal šias charakteristikas: reikalingumą, tikslumą ir patikimumą, savalaikiškumą ir punktualumą, palyginamumą ir suderinamumą.

47. Administracinių duomenų kokybė nėra matuojama. Surašymo reikmėms naudojami administraciniai duomenys yra skirti ES žemės ūkiui skiriamų lėšų administravimui įgyvendinti, jų kokybę tikrina atitinkamos Europos Komisijos institucijos.

X. SKYRIUS

STATISTINIŲ DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMAS IR ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS STATISTIKOS TIKSLAIS

48. Remiantis Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi: „Konfidencialūs statistiniai duomenys gali būti naudojami tik oficialiosios statistikos tikslams, išskyrus šio straipsnio 3 dalį numatytas išimtis“, kiekvieno ūkininko ar šeimos ūkio bei žemės ūkio bendrovės ar kitos įmonės pateikti statistiniai duomenys laikomi konfidencialiais ir saugomi įstatymų nustatyta tvarka. Lietuvos statistikos departamentas griežtai laikosi duomenų konfidencialumo principo ir užtikrina, kad oficialiosios statistikos reikmėms gauti duomenys bus naudojami tik apibendrintai statistinei informacijai rengti.

49. Surašymo duomenų ir statistinės informacijos konfidencialumo užtikrinimo tvarką nustato Integruotos statistikos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatai ir Integruotos statistikos informacinės sistemos saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2015 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. DĮ-42 „Dėl integruotos statistikos informacinės sistemos saugos politiką įgyvendinančių dokumentų patvirtinimo ir statistikos informacinės sistemos veiklos atkūrimo darbo grupės sudarymo“ (nauja redakcija patvirtinta Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. DĮ-180).

50. Asmens duomenų tvarkymą statistikos tikslais nustato Asmens duomenų tvarkymo Lietuvos statistikos departamente politika, patvirtinta Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2018 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. DĮ-223 „Dėl asmens duomenų tvarkymo Lietuvos statistikos departamente politikos patvirtinimo“.

XI. SKYRIUS STATISTINIŲ RODIKLIŲ (ĮVERČIŲ) IR JŲ PAKLAIDŲ SKAIČIAVIMO FORMULĖS IR KITI TEORINIAI PAAIŠKINIMAI

51. Surašymo rodiklių įverčius skaičiuoja ir jų tikslumą vertina bei gautus rezultatus analizuoja departamento darbuotojai.

52. Statistiniai rodikliai, parengti iš pagrindinių struktūros duomenų, gaunami susumavus ištisinio stebėjimo metu surinktus statistinius duomenis.

53. Modulių parametrai vertinami tikimybinių imčių metodais, taikant paprastosios atsitiktinės sluoksninės imties plano svorius.

53.1. Populiacijos dydis buvo paskirstytas į H sluoksnių standartinės produkcijos atžvilgiu, o po to kiekviename sluoksnyje populiacijos dydis paskirstytas į L sluoksnių pagal savivaldybes. Populiacijos dydis h sluoksnyje yra $N_h = N_{h1} + N_{h2} + \dots + N_{hl}$. Pažymėkime: i – imtis, i_{hl} – imtis h sluoksnyje standartinės produkcijos atžvilgiu l savivaldybėje, N_{hl} – populiacijos dydis h sluoksnyje standartinės produkcijos atžvilgiu l savivaldybėje, m_{hl} – atsakiusių elementų skaičius h sluoksnyje standartinės produkcijos atžvilgiu l savivaldybėje, x – surašymo kintamasis. Tada k ūkio, kuris priklauso h sluoksniui l savivaldybei, surašymo kintamojo reikšmė bus x_{hkl} , $k=1, \dots, N_{hl}$, $h=1, \dots, H$, $l=1, \dots, L$, o vertinamo kintamojo suma populiacijoje:

$$t_x = \sum_{h,l} \sum_{k=1}^{N_{hl}} x_{hkl}, h=1, \dots, H, l=1, \dots, L. \quad (8)$$

Kadangi reikia vertinti kintamojo sumą srityse, sudarytose pagal ūkininkavimo kryptį, tada įvertis srityje D , atrodys taip:

$$\hat{t}_{xD} = \sum_{h,l} d_{hl} \sum_{k \in D \cap i_{hl}} x_{hkl}, h=1, \dots, H, l=1, \dots, L. \quad (9)$$

$$d_{hl} = \frac{N_{hl}}{m_{hl}}, h=1, \dots, H, l=1, \dots, L. \quad (10)$$

54. Parametrų įverčių dispersijos ir dispersijų įverčiai skaičiuojami naudojant pagalbinį kintamąjį x' , kurio reikšmės:

$$x'_{hkl} = \begin{cases} x_{hkl}, k \in U_d \\ 0, k \in U \setminus U_d \end{cases}, \text{ kur } k=1, \dots, N_{hl}, h=1, \dots, H, l=1, \dots, L. \quad (11)$$

Vertinamų parametrų įverčių dispersija:

$$D\hat{t}_{xD} = \sum_{h,l} N_{hl}^2 \cdot \left(1 - \frac{m_{hl}}{N_{hl}}\right) \cdot \frac{s_{hlD}^2}{m_{hl}}, h=1, \dots, H, l=1, \dots, L. \quad (12)$$

$$s_{hlD}^2 = \frac{1}{N_{hl}-1} \sum_{k \in U_{hl}} (x'_{hkl} - \frac{t_{hlD}}{N_{hl}})^2, t_{hlD} = \sum_{k \in U_{hl}} x'_{hkl}, h=1, \dots, H, l=1, \dots, L. \quad (13)$$

Įverčio dispersijoms skaičiuoti reikia žinoti visas populiacijos kintamojo reikšmes, o tokių statistinių duomenų nėra, todėl skaičiuojami dispersijų įverčiai:

$$\widehat{D}\hat{t}_{xD} = \sum_{h,l} \frac{N_{hl}^2}{m_{hl}} \cdot \left(1 - \frac{m_{hl}}{N_{hl}}\right) \cdot \hat{s}_{hlD}^2, h=1, \dots, H, l=1, \dots, L. \quad (14)$$

$$\hat{s}_{hlD}^2 = \frac{1}{m_{hl}-1} \sum_{k \in i_{hl}} (x'_{hkl} - \bar{x}'_{hl})^2, \bar{x}'_{hl} = \frac{1}{m_{hl}} \sum_{k \in i_{hl}} x'_{hkl}, h=1, \dots, H, l=1, \dots, L. \quad (15)$$

55. Įverčių tikslumo matas – santykinė standartinė paklaida (variacijos koeficientas). Parametro t_{xD} įverčio $\hat{t}_{xD}$ paklaida matuojama variacijos koeficientu $cv(\hat{t}_{xD})$. Variacijos koeficiento $cv(\hat{t}_{xD})$ įvertis skaičiuojamas pagal formulę:

$$\widehat{cv}(\hat{t}_{xD}) = \frac{\sqrt{\widehat{D}\hat{t}_{xD}}}{\hat{t}_{xD}} \cdot 100\%, \text{ kai } \hat{t}_{xD} \neq 0. \quad (16)$$

56. Jei rodiklio variacijos koeficientas didesnis nei 30 proc., statistinis rodiklis nėra skelbiamas.

57. Statistinių duomenų pagrindu skaičiuojami išvestiniai statistiniai rodikliai:

57.1. Skaičiuojama kiekvieno ūkio standartinė produkcija (angl. *standard output*), ekonominis dydis, nustatomas ūkininkavimo tipas. Ūkių klasifikacija pagal ūkininkavimo tipą, taikomi standartinės produkcijos skaičiavimo ir ekonominio ūkio dydžio nustatymo metodai atitinka Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/220 reikalavimus;

57.2. Skaičiuojamas kiekvieno ūkio standartinių ūkinių gyvūnų skaičius. Skaičiavimams naudojami atskirų kategorijų sutartinių ūkinių gyvūnų nustatymo koeficientai, kurie pateikiami reglamento (ES) Nr. 2018/1091 I priede.

58. Parengiama statistinių duomenų perdavimo Eurostatui programa, kuria surinkti kiekvieno ūkio statistiniai duomenys perkoduojami pagal Eurostato nustatytą kodavimo sistemą ir parengiamas duomenų masyvas perduoti Eurostatui. Eurostatui perduodami nuasmeninti kiekvieno ūkio duomenys (mikroduomenys).

59. Parengtas pagal Eurostato reikalavimus duomenų masyvas prieš perduodant Eurostatui dar kartą patikrinamas taikant Eurostato parengtas kontrolės sąlygas.

XII. SKYRIUS NAUDOJAMOS KOMPIUTERIŲ PROGRAMOS

60. Elektroninei įmonių anketai sukurti ir pildyti naudojama *ABBY eFormFiller* programinė įranga.

61. Elektroninei ūkininkų anketai sukurti ir pildyti naudojama *ORBEON* programinė įranga.

62. Statistiniams duomenims apdoroti naudojama speciali programa, sukurta *Oracle* aplinkoje.

63. Statistiniai duomenys, naudojant *Oracle* programinę įrangą, parengiami perduoti Eurostatui.

64. Statistinių programų paketas *SAS* naudojamas kelių šaltinių statistiniams duomenims sujungti pagal pasirinktą kriterijų, imčiai išrinkti, surašymo kintamųjų populiacijos sumai ir paklaidoms vertinti bei išvestiniams statistiniams rodikliams skaičiuoti. Išvestiniams statistiniams rodikliams skaičiuoti taip pat gali būti naudojamas *R* paketas.

65. Statistiniai duomenys (taip pat ir statistinė informacija) *MS Office Excel* programa palyginami su ankstesnių metų statistiniais duomenimis.

XIII. SKYRIUS STATISTINĖS INFORMACIJOS SKLAIDA

66. Surašymo rezultatai skelbiami šalies, Sostinės bei Vidurio ir vakarų Lietuvos (NUTS 2) regionų, apskričių ir savivaldybių lygiu, seniūnijų lygiu. Skelbiami išankstiniai ir galutiniai rezultatai. Išankstiniai rezultatai skelbiami tik šalies lygiu.

67. Rezultatai pateikiami absoliučiais skaičiais ir santykiniais dydžiais.

68. Statistinė informacija skelbiama pagal statistinės informacijos skelbimo kalendorių:

68.1. informaciniuose pranešimuose (pagal atskirą grafiką);

68.2. atskirame elektroniniame surašymo rezultatų leidinyje 2022 m.;

68.3. Oficialiosios statistikos portalo Rodiklių duomenų bazėje.

69. Pateikiant rezultatus ūkiai grupuojami pagal naudojamų žemės ūkio naudmenų, auginamų pasėlių plotus, laikomą įvairių rūšių ūkinių gyvūnų skaičių, darbuotojų skaičių, ekonominį dydį ir ūkininkavimo tipą.

XIV. SKYRIUS NAUDOTOS LITERATŪROS SĄRAŠAS

70. Metodikai parengti naudotos literatūros sąrašas:

70.1. Eurostato terminų ir jų apibrėžčių duomenų bazė (angl. *The Eurostat Concepts and Definitions Database (CODED)*), <http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures> → Concepts and definitions).

70.2. Krapavickaitė, D., Plikusas, A. 2005: *Imčių teorijos pagrindai*, Vilnius: Technika.

70.3. Sarndal, C.-E., Swensson, B., Wretman, J. 1992: *Model Assisted Survey Sampling*. New York: Springer – Verlag.

XV. SKYRIUS PRIEDAI

71. Pridedama: ūkių ekonominio dydžio klasės.

XVI. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

72. Pasikeitus metodikoje nurodytiems teisės aktams taikomos galiojančios šių teisės aktų redakcijų nuostatos.

Parengė
Žemės ūkio ir aplinkosaugos statistikos skyrius
Metodologijos ir kokybės statistikos skyrius

ŪKIŲ EKONOMINIO DYDŽIO KLASĖS

Ūkiai (žemės ūkio valdos) skirstomi į dydžio klases, kurių ribos nustatytos toliau.

Klasės	Standartinės produkcijos ribos eurai
I	mažiau nei 2 000
II	nuo 2 000 iki mažiau nei 4 000
III	nuo 4 000 iki mažiau nei 8 000
IV	nuo 8 000 iki mažiau nei 15 000
V	nuo 15 000 iki mažiau nei 25 000
VI	nuo 25 000 iki mažiau nei 50 000
VII	nuo 50 000 iki mažiau nei 100 000
VIII	nuo 100 000 iki mažiau nei 250 000
IX	nuo 250 000 iki mažiau nei 500 000
X	nuo 500 000 iki mažiau nei 750 000
XI	nuo 750 000 iki mažiau nei 1 000 000
XII	nuo 1 000 000 iki mažiau nei 1 500 000
XIII	nuo 1 500 000 iki mažiau nei 3 000 000
XIV	nuo 3 000 000
